

DIEREN ALS TROFEE

EEN ANALYSE VAN DE WERELDWIJDE
HANDEL IN JACHTTROFEEËN

IFAW

International Fund for Animal Welfare

INLEIDING

Toen een jager \$350.000 neertelde om een zeldzame neushoorn in Namibië te mogen schieten, laaide de discussie rond het doden van dieren onder het mom van natuurbescherming opnieuw op. Terwijl veel wetenschappers en organisaties stelling nemen tegen jagers die als rechtvaardiging voor de jacht aanvoeren dat ze dieren “doden om ze te redden”, is de plezierjacht op groot wild in bijna alle landen nog steeds legaal.

In de maanden daarna werden talloze foto's gepubliceerd van jagers op groot wild met hun felbegeerde prooi aan hun voeten, terwijl tegenstanders van deze praktijk hun verbijstering uitten over het feit dat er mensen zijn die zulke grote, charismatische dieren bij wijze van tijdverdrijf doodschieten.

Maar de dood van Cecil de leeuw, in juli 2015 in Zimbabwe, trok de aandacht van heel de wereld tot op de dag van vandaag. Tegenstanders van de trofeejacht spraken hun afschuw uit over Walter Palmer, de Amerikaanse tandarts die had toegegeven dit iconische alfamannetje met zwarte manen in Hwange National Park te hebben gedood. Een stroom van reacties in de media was het gevolg.

Om de vele aangevoerde argumenten dat de trofeejacht dieren ten goede zou komen te onderzoeken, moeten we eerst vaststellen op welke schaal de trofeejacht wordt bedreven. In dit rapport hebben we ervoor gekozen om allereerst vast te stellen in welke hoeveelheden trofeeën internationaal verhandeld worden en gemeld worden aan de Conventie inzake de internationale handel in bedreigde uitheemse dieren en planten (CITES). Volgens onze schatting vonden tussen 2004 en 2014 mogelijk 1,7 miljoen trofeeën hun weg naar kopers in andere landen. Minstens 200.000 trofeeën uit bedreigde taxonomische groepen, gemiddeld 20.000 trofeeën per jaar, werden in die periode verhandeld.

Het kwam niet als een verrassing dat maar liefst 71 van de totale vraag naar deze producten vanuit de Verenigde Staten komt, dat is bijna 15 keer zoveel als de vraag vanuit land nummer 2 op de ranglijst.

Onderzoekers van het IFAW doorzochten de vele, wijdvertakte gegevensbestanden van de CITES Trade Database en legden hun bevindingen neer in deze informatieve rapportage over de stand van zaken rond de internationale trofeejacht.

Wij zijn van mening dat beleidsmakers op dit terrein gefundeerde besluiten op basis van harde onderzoeksgegevens zouden moeten nemen. Daarbij kan de informatie in dit rapport dienen als opstap naar verder academisch onderzoek, inclusief toetsing door andere collega-wetenschappers, naar de voordelen (als die er al zijn) van de trofeejacht voor de bescherming van diersoorten en de daarmee samenhangende implicaties voor het welzijn van dieren.

Met vriendelijke groet,

Azzedine T. Downes

Azzedine T. Downes
President-directeur International Fund for Animal Welfare

SAMENVATTING EN TOELICHTING

Terwijl de trofeejacht de laatste decennia in omvang is toegenomen, trachten regeringen, natuurbeschermers en pleitbezorgers voor dierenwelzijn de mondiale economische en ecologische effecten daarvan aan de hand van onderzoeksgegevens zo goed mogelijk in kaart te brengen.

Helaas is er nog niet veel betrouwbare informatie voorhanden om inzicht te krijgen in de omvang en effecten van de wereldwijde handel in trofeeën.

Dit rapport is het resultaat van een uitgebreide analyse van de database met handelsgegevens van CITES (Conventie inzake de internationale handel in bedreigde uitheemse dieren en planten). Jaarlijks worden in deze database ongeveer een miljoen gevallen geregistreerd van de handel in diersoorten die door CITES als bedreigd zijn aangemerkt. In totaal hebben al meer dan 13 miljoen registraties plaatsgevonden, waarbij zeker 34.000 taxonomische groepen betrokken waren die in de Bijlagen van CITES zijn vermeld.

Tussen 2004 en 2014 vonden maar liefst 1,7 miljoen trofeeën hun weg naar kopers in andere landen. En minstens 200.000 trofeeën uit bedreigde taxonomische groepen, gemiddeld 20.000 trofeeën per jaar, werden in die periode internationaal verhandeld.

Uit ons onderzoek blijkt dat 107 verschillende landen tussen 2004 en 2014 een aandeel hadden in de handel in trofeeën (104 hiervan waren importlanden, 106 waren exportlanden). Hoewel er wereldwijd vraag is naar dieren als trofee, zijn volgens de CITES-database slechts 20 landen verantwoordelijk voor 97 procent van de import van alle trofeeën.

Van de totale vraag naar deze producten komt 71 procent uit de Verenigde Staten, dat is bijna 15 keer

zoveel als de vraag vanuit landen nummer 2 en 3 op de ranglijst, Duitsland en Spanje (beide 5 procent).

Die 20 grootste importlanden importeren hun trofeeën voornamelijk vanuit Canada (35 procent), Zuid-Afrika (23 procent) en Namibië (11 procent). De meeste handel in trofeeën van bedreigde taxonomische groepen vindt plaats van Canada naar de VS, gevolgd door die van Afrikaanse landen naar de VS.

Uit analyse van de CITES-database blijkt verder, dat drie van de vier bedreigde taxonomische groepen, deel uitmakend van de 'Big Five' (Afrikaanse olifant, Afrikaanse luipaard en Afrikaanse leeuw), tot de zes meest verhandelde bedreigde soorten behoren.

Van de 20 meest bedreigde taxonomische groepen maakte de Afrikaanse leeuw in de statistieken van de trofeejacht de grootste stijging sinds 2004. Wereldwijd werden tussen 2004 en 2013 minstens 11.000 leeuwen als trofee verhandeld.

Ook de andere leden van de Big Five zijn populair bij trofeejagers: tussen 2004 en 2014 werden zeker 10.000 trofeeën van olifanten en ruim 10.000 trofeeën van luipaarden legaal verhandeld. Net als bij Afrikaanse leeuwen is de trofeejacht op Afrikaanse olifanten sinds 2004 geïntensiveerd. Na 2004 vertoonde ook de trofeejacht op luipaarden enkele jaren een stijging, maar in de jaren daarna zette een daling in.

Deze analyse kan dienen als startpunt voor verder onderzoek naar nieuwe ontwikkelingen op het gebied van de trofeejacht wereldwijd en naar de uiteindelijke effecten daarvan voor dieren en dierpopulaties, zowel in de regio als mondiaal.

NEDERLAND

Bruto import

In de periode 2004–2013 werden in Nederland relatief weinig trofeeën van exemplaren van bedreigde taxonomische groepen geïmporteerd in vergelijking met andere West-Europese landen. In de periode 2004–2013 nam Nederland als importeur van trofeeën gemiddeld plaats 34,9 in.

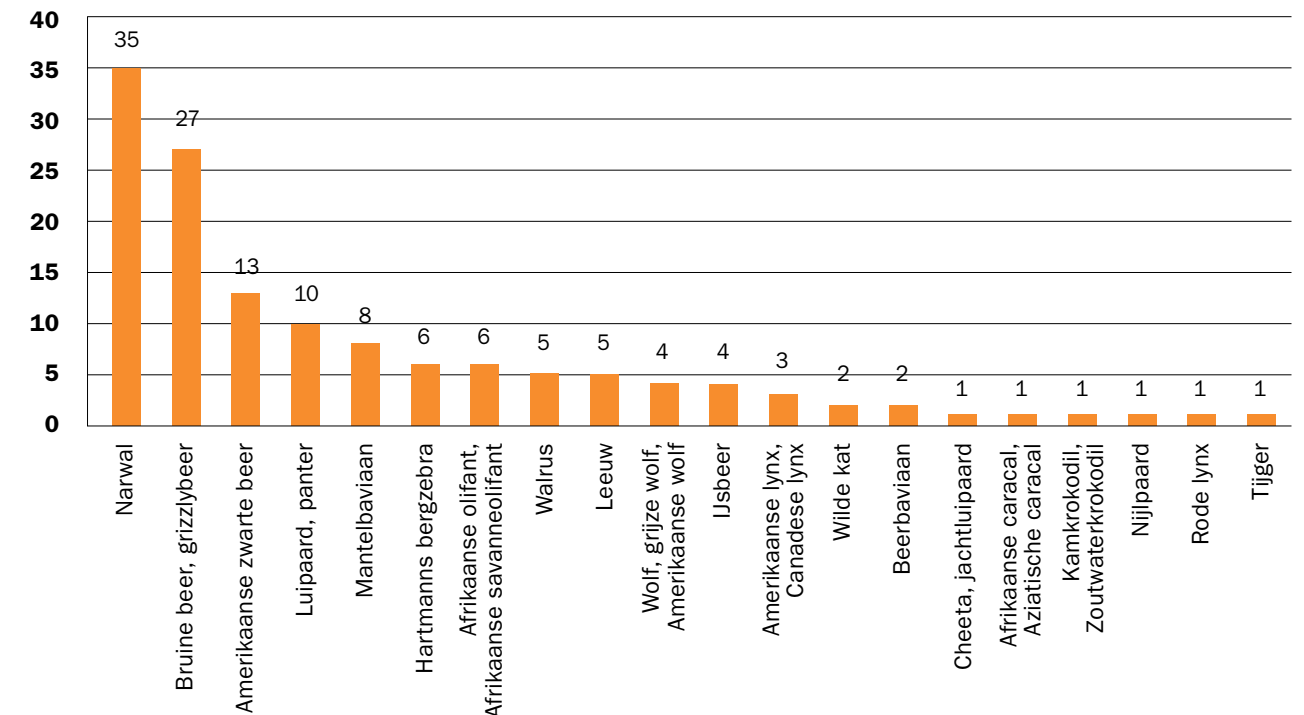
Geïmporteerde soorten

De top 5 van bedreigde taxonomische groepen waarvan exemplaren in Nederland werden geïmporteerd, werd gevormd door de narwal, de bruine beer (grizzlybeer), de Amerikaanse zwarte beer, de luipaard en de mantelbaviaan. De meeste Nederlandse trofeeën kwamen uit Zuid-Afrika (42 procent), waarschijnlijk omdat het land vroeger een Nederlandse kolonie is geweest en de taal geen barrière vormt (het sterk aan Nederlands verwante Afrikaans is de derde taal van het land).

HANDELSVERBODEN

Volgens de NL Times maakt de Nederlandse regering zich sterk voor een internationaal verbod op de handel in jachttrofeeën. In april 2016 maakte Martijn van Dam, staatssecretaris van Economische Zaken, bekend dat Nederland voor 200 diersoorten een importverbod voor trofeeën gaat instellen, waaronder witte neushoorns, olifanten, nijlpaarden, jachtluipaarden, ijsberen en leeuwen.

Dit is de top 20 van bedreigde taxonomische groepen waarvan in de periode 2004–2014 exemplaren in Nederland werden geïmporteerd:

TOTAAL AANTAL TROFEEËN

200.000+

Internationaal verhandelde jachttrofeeën van bedreigde taxonomische groepen (2004–2014).

1.700.000?

Internationaal verhandelde jachttrofeeën van niet-bedreigde taxonomische groepen (2004–2014).

Totaal verhandelde trofeeën, inclusief binnenlandse jacht en internationale handel (2004-2014).

DE TROFEEJACHT

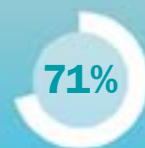
TOTAAL AANTAL LANDEN

107

Landen die tussen 2004 en 2014 deelnamen aan de handel in jachttrofeeën

De twintig landen met de meeste import zijn verantwoordelijk voor 97 van alle import.

Van de totale vraag naar deze producten komt 71 procent uit de Verenigde Staten, dat is bijna 15 keer zoveel als de vraag vanuit landen nummer 2 en 3 op de ranglijst, Duitsland en Spanje (beide 5 procent).

De 20 grootste importlanden importeren hun trofeeën voornamelijk vanuit Canada (35 procent), Zuid-Afrika (23 procent) en Namibië (11 procent).

DUUR TIJDVERDRIJF

Van sommige jachtpartijen die de media haalden, zijn cijfers bekend:

\$54.000

Dit betaalde Walter Palmer om Cecil de leeuw in Zimbabwe te doden.

\$62.000

De prijs die een Duitse jager betaalde voor de moord op een beroemde olifant met grote slag tanden.

\$350.000

Het bedrag dat Corey Knowlton op een veiling van de Dallas Safari Club neertelde om een zwarte neushoorn in Namibië te mogen doodschieten.

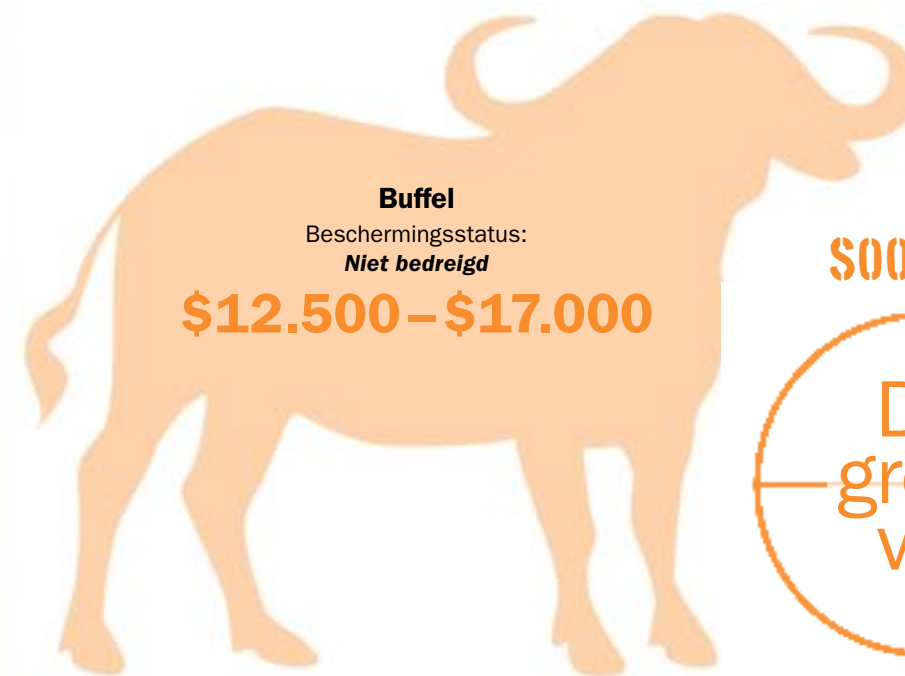

\$100.000+

De kosten van een drieweekse tocht voor één jager op groot wild.

IN CIJFERS

Van de 20 meest bedreigde diersoorten maakte de Afrikaanse leeuw in de statistieken van de trofeejacht de grootste stijging sinds 2004.

Buffel

Beschermingsstatus:
Niet bedreigd

\$12.500 – \$17.000

Afrikaanse leeuw
Beschermingsstatus:
Kwetsbaar

\$8.500 – \$50.000

SOORTEN

De New York Times publiceerde de marktprijzen voor jachttrofeeën van de De Grote Vijf in Zuid Afrika.

Witte neushoorn
Beschermingsstatus:
Gevoelig

\$125.000 +

Afrikaanse olifant
Beschermingsstatus:
Kwetsbaar

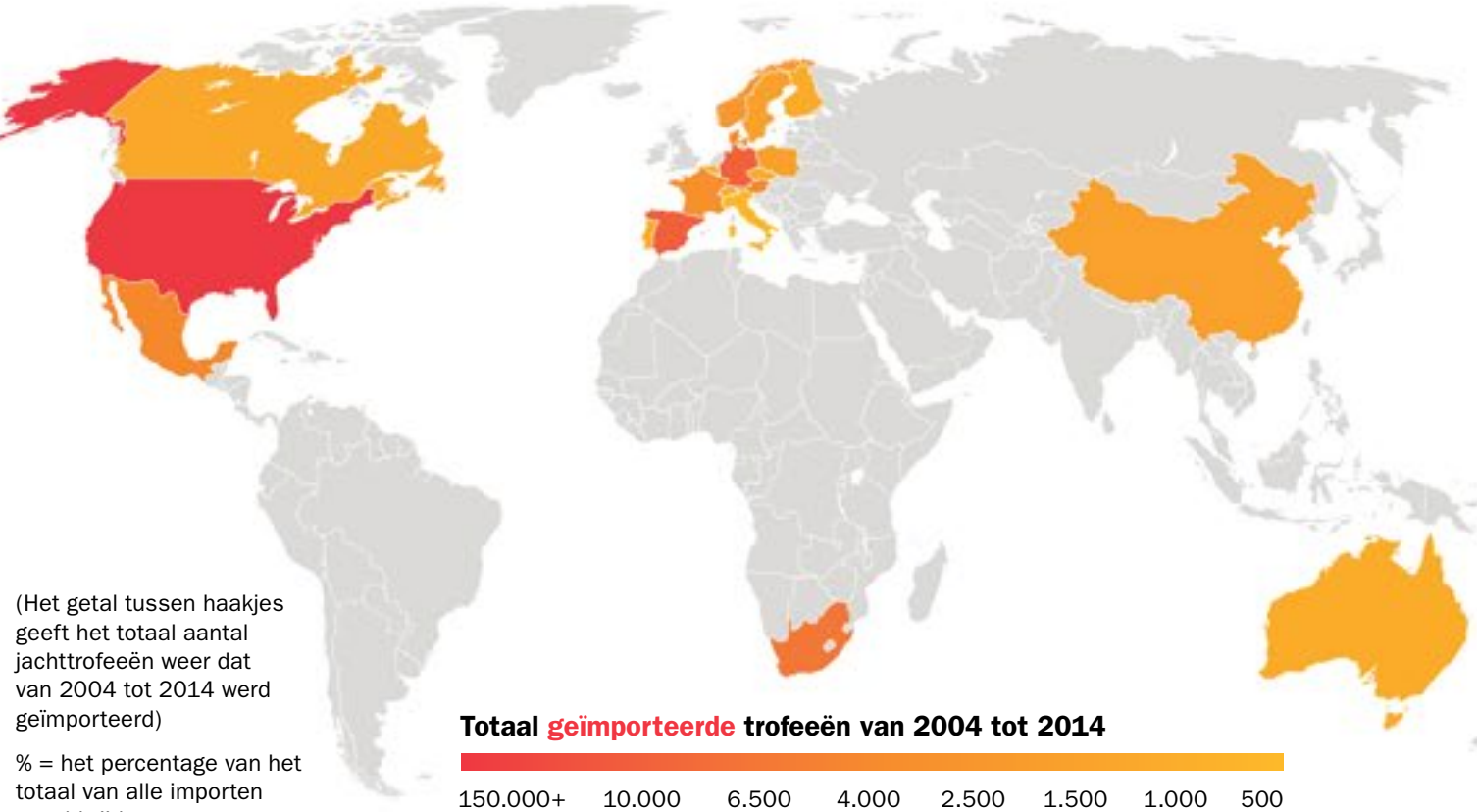
\$25.000 – \$60.000

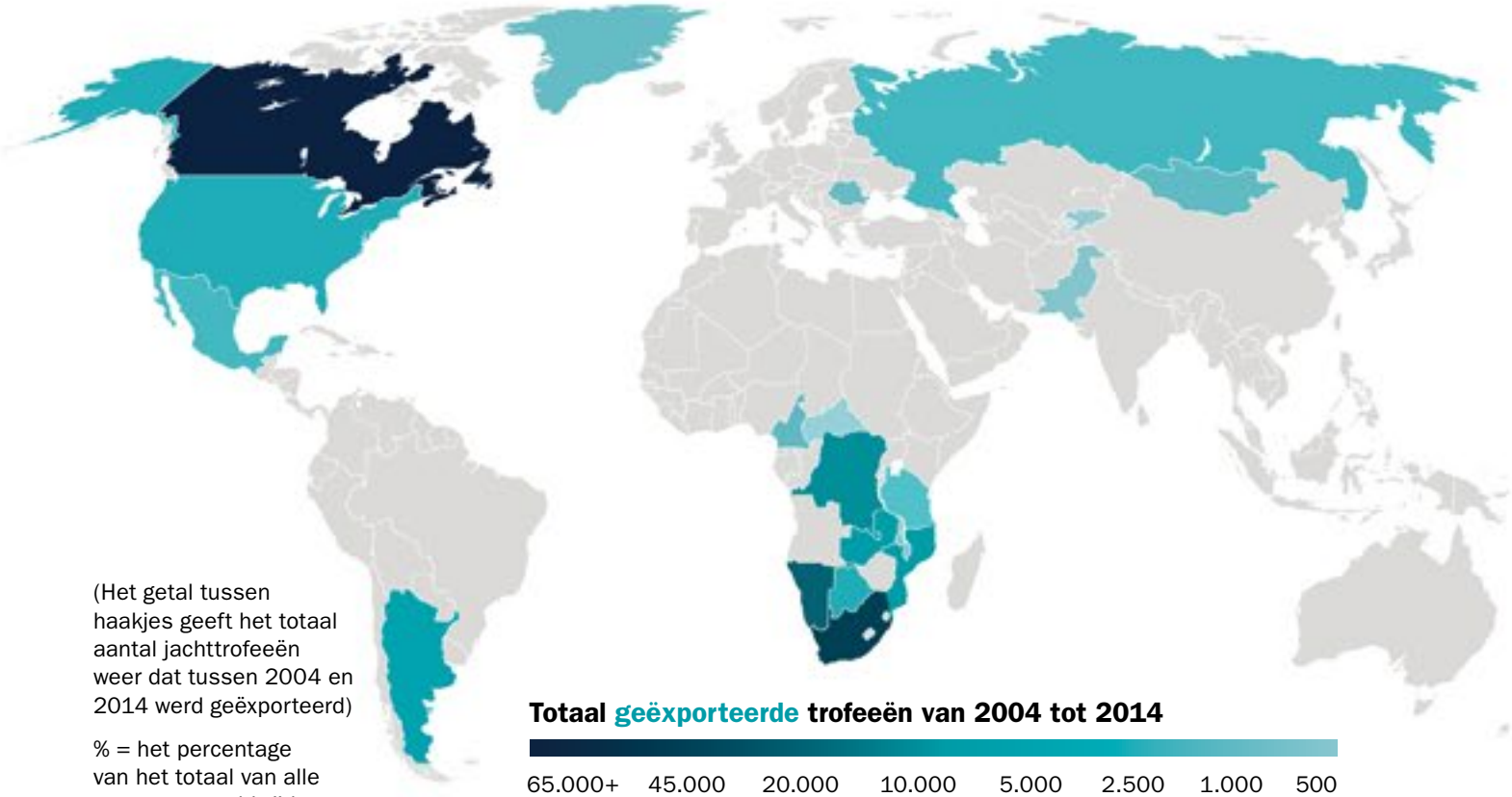
Afrikaanse luipaard
Beschermingsstatus:
Niet bedreigd

\$15.000 – \$35.000

Drie van de vier bedreigde taxonomische groepen, deel uitmakend van de 'Big Five' (Afrikaanse olifant, Afrikaanse luipaard en Afrikaanse leeuw) behoren tot de zes meest verhandelde bedreigde soorten.

Verenigde Staten (150,583) 70.9%	Denemarken (4.505) 2.1%	Noorwegen (2.456) 1.2%	Zwitserland (1.223) 0.6%	Portugal (925) 0.4%
Spanje (10,334) 4.9%	Oostenrijk (3,949) 1.9%	Zweden (1,467) 0.7%	Canada (1,119) 0.5%	Finland (922) 0.4%
Duitsland (9,638) 4.5%	Mexico (3,677) 1.7%	Polen (1,357) 0.6%	België (1,008) 0.5%	Australië (817) 0.4%
Zuid-Afrika (6,450) 3.0%	Frankrijk (3,272) 1.5%	China (1,352) 0.6%	Tsjechië (976) 0.5%	Italië (578) 0.3%

Canada (68,899) 34.8%	Zambia (6,909) 3.5%	Rusland (4,743) 2.4%	Roemenië (1,394) 0.7%	Mongolië (762) 0.4%
Zuid-Afrika (44,700) 22.6%	Mozambique (6,757) 3.4%	Argentinië (4,562) 2.3%	Kameroen (1,191) 0.6%	Kirgizië (429) 0.2%
Namibië (22,394) 11.3%	Mexico (5,603) 2.8%	Verenigde Staten (3,099) 1.6%	Groenland (1,125) 0.6%	Malawi (418) 0.2%
Zaire (12,195) 6.2%	Tanzania (4,755) 2.4%	Botswana (2'396) 1.2%	Centraal-Afrikaanse Republiek (985) 0.5%	Pakistan (411) 0.2%

